Ao. 1856. Dingsdag

No. 133. 4 November.

SURINAAMSCHE COURANT EN GOUVERNEMENTS ADVERTENTIE BLAD.

Gouvernements - Secretarie.

Aanzoek voor Vrijgeving.

1856.

29 Oct. Van de slavin *Fredrica*, geboren in 1820, (moedersnaam onbekend) en hare kinderen: *Paulina*, geboren in 1841, en *Leentje*, geboren in 1848, toebehoorende aan plantaadje *Groot Cuijlenburg*, divisie *boven Cottica*.

" " Van de slavin *Pietina*, geboren in 1845, dochter van *Clotine*, toebehoorende aan plantaadje *L'Esperance*, divisie *boven Suriname*.

De Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Derde afkondiging.

Gouvernements - Secretarie.

Post - Kantoor.

Op aanstaanden WOENSDAG den 5n. November, des morgens ten 10 ure, zullen ~~de via *Coronie*, *Nickerie* en *Demerarij*~~ per Z. M. Stoomschip *Sindoro*, te verzenden Mailpakketten worden gesloten.

Paramaribo, den 31 October 1856.
De Ambtenaar belast met de Posterij,
J. S. BURNE.

Burgerlijke Stand.

Paramaribo, den 2 November 1856.

Op den 24n. October 1856 zijn in ondertrouw opgenomen:

Carolus Menno Alexander Favereij.
en
Johanna Catharina Kaersenhout.

De Adjunct Ambtenaar van den Burgerlijken Stand,
A. F. VAN AMSON.

Tweede afkondiging.

POLITIE

Gedurende de afgeloopene week is bij de Politie opgaaf gedaan, dat zich, uit de stad en hare omstreken hebben verwijderd:

De slavin *Jeannette*, aankomende A. M. den Hill.

De slavin *Martha*, aankomende H. van Ree.

Terwijl sedert 1o. October jl., nog als afwezig zijn opgegeven:

De slaaf *Abraham*, aankomende A. Fernandes Jr.

De slavin *Anthoinette*, aankomende L. E. Lawrence.

De slaaf *Johannis* of *Kwassie*, aankomende M. F. van der Stede.

Elk en een iegelijk wordt ernstig aangemaand, om voorzeide slaven niet op te houden, te huisvesten, of voor zich te doen arbeiden, daar men zich door zoodanige handelwijze zou blootstellen aan de straffen bij de Publicatie van 5 Februarij 1834, G. B. No. 1, vastgesteld.

Paramaribo, den 31 October 1856.
De prov. Commissaris van Politie,
G. DUIJCKINCK.

Benoodigd voor 's Gouvernements dienst:

Diverse **FOURNITURES** en **HUISHOUDELIJKE BEHOEFTEN**, waarvan de modellen in het Militair Hospitaal te bezigtigen zijn.

De bus der inschrijvings-billetten ter Gouvernements Secretarie, alwaar eene specifieke lijst is aangeplakt, zal geligt worden op Zaturdag den 8sten November e. k., des voormiddags ten *elf* ure.

De monsters te bezorgen ter Administratie van Financien.

Paramaribo, den 31 October 1856.

Transport.

[14166] Den 30sten October 1856. J. H. C. Wolff aan J. E. Wossing, voor hare reeds verwekte kinderen J. C. C., C. J., J. C., en A. A. Wossing en nog te verwekkene kinderen, van het bloote Erf en daaropstaande Steenen Put in de 1e. *Buitenwijk* N. W. No. 64, O. W. La. A No. 17 en 18.

Paramaribo, den 31 October 1856.
De Griffier bij het Geregtshof,
MARTINI VAN GEFFEN.

Transport.

(14196) Den 3n. November 1856. C. G. van Leeuwaarde aan A. Mos en J. A. Hanenberg, van een *halve* aandeel in het Erf aan de *Groote Dwars straat*, N. W. La. E No. 191, O. W. La. D No. 752.

Paramaribo, den 3 November 1856.
De Griffier bij het Geregtshof,
MARTINI VAN GEFFEN.

(14221) De Exploicteur bij het Geregtshof in de kolonie *Suriname*, zal op Vrijdag den 28n. November 1856, des voormiddags te *half negen* ure, publiek bij executie verkoopen:

De plantaadje **SARAH** cum annexis, gelegen in *Coronie*, tusschen de plantaadjen *Burnside* en *Leasowes*, aankomende John Bent (nu boedel.)

Paramaribo, den 3 November 1856.
SIMON ABENDANON Sz.

De *COMMISSIE van Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzigt*, geeft door deze aan belanghebbenden kennis, dat het Onderwijs in de Verloskunde zal aanvangen met *primo*, December aanstaande, en dat, zoo er nog Vrouwen of Meisjes mogten zijn, welke zich niet hebben aangemeld, en de vereischten meenen te bezitten om tot Vroedvrouwen te worden opgeleid, deze zich tot het ontvangen van *Kosteloos* onderrigt, nog in den loop dezer maand, kunnen aanmelden bij den Scriba.

Paramaribo, den 3 November 1856.
De Scriba der Commissie voornd.,
JOHs. ABRAHAMSZ.

Er worden te KOOP gevraagd:

Eenige **MUILEZELS**.— Adres bij den Lands Directeur G. F. KESSEL.

Paramaribo, *den 3 November 1856.*

De Koloniale schroefstoomboot *Paramaribo*, op eergisteren van de Marowijne terug gekeerd zijnde, vernemen wij dat de Koloniale schoener *Curaçaonaar*, tot welker hulp zij derwaarts was gezonden, geheel verloren is.

Algemeene beschouwingen over Neêrlands Indie.

De Heer d'Egremont, Consul-Generaal van Belgie te Singapore, heeft onlangs, na eene reis door Java, aan de Belgische regering een rapport ingediend over den toestand der Nederlandsche Oost-Indische bezittingen, speciaal Java. — De reis stond in verband met de benoeming van Belgische Consuls op Java en Sumatra, en in afwachting van de meer uitvoerige berigten aangaande de afzonderlijke markten, welke door die ambtenaren zullen geleverd worden, wil de Heer d'Egremont vooraf door een algemeen overzigt van die belangrijke gewesten, de aandacht der kooplieden en industrieelen vestigen op het groote belang hetwelk zij voor den handel bezitten.

»De Hollanders," zoo berigt het rapport »zijn trotsch op Java, en met regt, want zoo de natuur veel voor dat land gedaan heeft, moet men tevens erkennen dat de voorspoed waarin het zich verheugen mag, in niet mindere mate te danken is aan hunne welgeslaagde kolonisatie.

»Men heeft slechts de uitmuntende wegen te beschouwen, benijdenswaardig voor menig volk van Europa, die zijn aangelegd te midden der hoogste en steilste gebergten, om leven en welvaart te verspreiden in streken die door de natuur het karigst bedeeld en het minst te genaken schenen; men berekene de kapitalen welke de bruggen en *viaducs* gekost hebben, die het welbebouwde land in alle rigtingen doorkruisen, die kanalisatiën van rivieren, om de scheepvaart gemakkelijk te maken, of bestemd om in tijden van lange en verderfelijke droogten, het water op te vangen dat zoo

noodzakelijk is voor de rijstkultuur, de voornaamste levensbehoefte voor den Javaan; men heeft slechts die groote gebouwen te tellen, schier op alle punten van het eiland te vinden, hetzij om aan de inboorlingen, of aan de Europeanen die kontrakten met het gouvernement hebben, de zoo moeijelijke reizen te besparen, wanneer zij de producten waarvan de staat zich het monopolie heeft voorbehouden, komen leveren. — En het kan niet anders of men moet, met het oog op die gunstige werken, eene voorziende hand erkennen, en eene volharding die alle hinderpalen te boven komt.

Evenwel blijft er voor het Hollandsche gouvernement nog veel te doen omtrent het onderwijs der eigenlijk gezegde inboorlingen, en vooral ten opzigte van dat talrijke, voor ontwikkeling zoo vatbare ras der metis (*), dat voortdurend in getal, en daardoor in belangrijkheid, toeneemt.

Veertig scholen op 's rijks kosten onderhouden, ziedaar hetgeen het Hollandsche gouvernement doet voor het onderwijs der 25 millioenen zielen die in de O. Indien onder zijn gebied staan. Eene regering zoo verlicht als de Nederlandsche, kan dit op den duur niet voldoende achten voor het onderwijs van volkstammen welke, zoo als voornamelijk die van Java, zoo geschikt schijnen te zijn om de waarde van een goed onderwijs te beseffen en daarmede hun voordeel te doen.

De boeken en gedenkteekenen die na de verovering der Muselmannen gespaard zijn gebleven, stellen het onbetwistbaar bewijs daar van de geschiktheid der Javanen tot het beoefenen van kunsten en wetenschappen, en in weerwil van het despotisme der Ottomanen, is bij den Javaan het licht van 't vernuft geenszins uitgebluscht; het schijnt slechts eenige hulp te behoeven om op nieuw op te flikkeren. Ik was gedurende mijne reis op dat eiland meer dan eens in de gelegenheid eenige dezer scholen te bezoeken die hetzij aan Muselmanen, hetzij aan Europeanen waren toevertrouwd; deze laatste waren voornamelijk bestemd voor de kinderen van de weinige Europesche ambtenaren in de provincie, en voor de zonen der inlandsche opperhoofden die verlangden een onderwijs van grooteren omvang te genieten, en de Hollandsche taal wenschten te leeren. Ik zal niet spreken van de orde en de voorbeeldige tucht die er heerschen, want den Javaan, die zacht is van inborst, kost het niet veel moeite zich te onderwerpen, maar hetgeen voornamelijk mijne verwondering opwekte, was het gehalte, en de uitgebreidheid der kundigheden, waarvan sommige leerlingen proeven gaven. Zoo bezocht ik eens eene dier scholen in de provincie Kadoe, — welke een afgezonderd gewest is, zonder eenige aanraking met de groote brandpunten der Europesche beschaving, en bij gevolg verwijderd van den invloed dien onze opvoeding en onze denkbeelden op het verstand kunnen uitoefenen, — en ik was wezenlijk verbaasd over de vaardigheid, waarmede die kinderen verscheidene rekenkundige vraagstukken die hun werden voorgesteld, en ook van algebra en meetkunde, oplosten. Hunne bedrevenheid in de aardrijkskunde was niet minder opmerkelijk, en de antwoorden die zij gaven op vragen over de algemeene geschiedenis, bewezen volgens het gevoelen van hen die hunne taal verstonden, dat zij gezonde begrippen hadden van de voornaamste deelen der aarde en van de volken welke deze bewonen.

De voorwerpen welke de Javaan uit schildpad en ivoor vervaardigt, de stoffen die hij met zooveel handigheid weeft, teekent en verwt, zijne geciseleerde wapenen die met goud en edelgesteenten zijn ingelegd, en nog vele andere zaken, pleiten niet minder voor zijnen aanleg in de beoefening der kunsten dan in die der wetenschappen.

Bij het bezoeken der uitmuntende werkplaatsen te Soerabaya, opgerigt door het Hollandsche gouvernement, en waar op groote schaal alles bewerkt wordt wat de ijzerindustrie betreft, — van het smelten der erts tot het maken van stoommachines en het gieten van de zwaarste stukken geschut, hetzij voor de marine, hetzij voor den handel, — was ik zeer verwonderd in deze ontzaggelijke werkplaatsen slechts inboorlingen aan te treffen, die onder het toezigt van eenige weinige Europeanen werkzaam waren. De moeijelijkste gereedschappen om te hanteren, de stukken die evenzeer scherpzinnigheid als bedrevenheid van den werkman vereischten, kortom, al dat soort van werk dat bij ons doorgaans uitsluitend aan de bekwaamste werklieden wordt toevertrouwd, werd hier door de inboorlingen gedaan met evenveel bekwaamheid en even juist, volgens het zeggen van hunne opzigters, als door onze Europesche werklieden zoude kunnen geschieden.

Indien er van zulk een volk veel te verwachten is, zoo moet men aan den anderen kant tevens erkennen, dat het in eigen boezem vijanden heeft, die nog langen tijd elke ontwikkeling en elken merkbaren vooruitgang ernstig zullen in den weg staan; de vadsigheid namelijk, en de zorgeloosheid, die *eigenaardig is aan bijna alle volkeren onder de verschroeijende zon der keerkringen, en ook de weinige behoeften die zij kennen, en waaraan zij zoo gemakkelijk kunnen voldoen.*

Maar toch, als men nagaat dat het bestuur der Hollanders met zulke elementen, en buitendien met zulke weinig bewerkte bouwstoffen, van Java een der rijkste en best bebouwde landen van de wereld heeft weten te maken, wat zou men dan niet van den Javaan kunnen verwachten, indien hij door het onderwijs veredeld werd, en indien de uitnemende hoedanigheden, waarmede de natuur hem schijnt begiftigd te hebben, doelmatig ontwikkeld werden?

Werpen wij een blik op de zamenstelling en den gang der administratie waarop zulke groote belangen rusten, en waarvan het lot van zoo vele volken afhangt.

Een gouverneur-generaal, bijgestaan door een raad van vijf leden, vier directeurs en eenige inspecteurs-generaal, een sekretaris-generaal; siedaar het personeel dat de administratie uitmaakt, en waaraan het opperbestuur is toevertrouwd; dat is de regering over 25,000.000 zielen, die over een groot land verspreid zijn, van elkander gescheiden door aanzienlijke zeeën. Voorzeker is dit niet overdadig, en al mogen de traktementen ook ruim zijn, de werkzaamheden zijn zwaar, en in de koloniën heeft men behoeften die men in Europa niet kent.

Voor elke provincie is een resident, benevens twee tot zes adsistent-residenten, en twee tot zes controleurs, naarmate van het gewigt der residentie; — velen bevatten 400,000 à 1,200,000 of meer inwoners; — ziedaar het hoofd dat den gang der zaken bestuurt, terwijl twee tot vier Javaansche regenten, geholpen door eenige ontvangers, insgelijks inboorlingen, den arm uitmaken die uitvoert; en op zulk een eenvoudig raderwerk, dat grootendeels slechts in beweging blijft door de medewerking en onder de verantwoordelijkheid der inboorlingen zelve, gaat de administratie in de provincien haren gang met eene orde en regelmatigheid, die men met regt bewonderenswaardig mag noemen.

Vraagt men nu over welke magt deze te beschikken heeft om zooveel dappere en oorlogzuchtige volkstammen, — want dat zij dit zijn, hebben zij getoond door de lange verdediging hunner onafhankelijkheid, — volkomen in onderwerping te houden? Dit is in weinige woorden te zeggen: een vijftigtal inlandsche soldaten, die zooveel zijn als gendarmes in de Europesche staten, benevens eenige opas, een soort van koeriers, aan de bijzondere dienst der residenten of hunne bureaux verbonden, ziedaar de weinig vrees-inboezemende toerusting waarop het gezag steunt, en die naauwelijks voldoende zijn zou voor de politiemagt eener stad van den tweeden rang in onze vreedzaamste gewesten. Het spreekt dus van zelve, dat de onderwerping die de Javaan ten allen tijde voor zijnen meester toont, in iets anders moet gezocht worden dan in de overmagt en in de vrees daardoor te weeg gebragt, hetgeen evenwel niet moeijelijk zijn zal uit te vinden.

Sedert het, ten gevolge van den nederlaag en de gevangenneming van den befaamden D i e p o N e g o r o, aan Nederland mogelijk geweest is, zich ongestoord bezig te houden met al die verbeteringen en hervormingen, waarvoor dit heerlijk land vatbaar was, heeft de regtmatige vooringenomenheid met hunne belangen, de Nederlanders nimmer doen voorbij zien datgene wat voor het stoffelijke welzijn der inlandsche bevolking van belang kon zijn. Niet alleen hebben zij door een zacht en vaderlijk bestuur het barbaarsche despotisme vervangen, waardoor die bevolking onderdrukt werd, maar hunne politiek tegenover deze bevolking is nog behendiger geweest. Door deze politiek hebben zij getracht hun eenigzins te doen vergeten, dat zij onder vreemde overheersching leefden, door hen in 't bezit te laten van hunne wetten en van hunne eigene overheden, gebruiken, godsdienst, taal, enz.; in een woord, van alles wat het zelfstandig bestaan van een volk uitmaakt, uitgenomen de onafhankelijkheid. Zoo al somtijds de Nederlandsche regering tusschen beide komt in de dikwijls plaats hebbende verwikkelingen der verschillende volkstammen onderling, openbaart zich hare tegenwoordigheid meestal slechts door hare verzoenende werking.

Intusschen heb ik het stelsel tot nog toe gevolgd, door de bekwaamste mannen hartstogtelijk hooren bestrijden; terwijl bijna alle kolonisten met niet minder ijver op de afschaffing aandringen, naar mate het handhaven van dit stelsel met kracht schijnt verdedigd te worden door eenige voorname hooge lieden van het moederland, die er het meest belang bij hebben. Eenige terugblikkende bijzonderheden aangaande dit onderwerp zullen hier niet misplaatst zijn.

In plaats der vorsten die Java bezeten hadden, waren de Hollanders door verovering, feitelijk oppermagtige gebieders geworden over het gansche land. Hierdoor hadden zij over uitgestrekte gronden te beschikken, maar hiervan moest men partij kunnen trekken.

Zeer weinige onder de Europeanen waren geneigd om in volstrekte afzondering te gaan leven, te midden van een volk dat eerst zoo kort geleden was ten onder gebragt; buitendien ontbraken de particuliere kapitalen, of men durfde die niet wagen op een grond die nog onbekend was, evenmin aldaar inrigtingen daarstellen die noodwendig groote uitzetten vereischten, tegenover een wisselvallig resultaat.

Zoo was nog ongeveer de staat van zaken, toen in 1830 de Generaal graaf v a n d e n B o s c h, toenmaals Gouverneur-generaal van Neerlands Indie, aan de kolonisatie van Java een geheel nieuwe strekking kwam geven, door er een uitgebreid stelsel van kultuur tot stand te brengen, onder bescherming en met direkte hulp van het gouvernement.

Hij liet in de verschillende deelen des lands gronden uitkiezen die vrij uitgestrekt waren, en die, daar zij doorgaans niet ver verwijderd waren van het centrum der Europeaansche bevolking en van de kusten, dit voordeel aanboden, dat men voor betrekkelijk geringe kosten en zonder gevaar te moeten duchten, over hunne producten beschikken kon. Niet alleen werden deze landen aangeboden aan een ieder

(*) Namelijk, kinderen uit een gemengd, Europeesch-inlandsch, huwelijk.

die ze wilde aannemen, op de eenige voorwaarde, de opbrengst daarvan aan het gouvernement te leveren tegen een vooraf te bepalen prijs, maar nog bovendien verbond zich het gouvernement deze landen af te staan wanneer zij reeds ontgonnen, beplant en bebouwd waren op eigen kosten; dat is te zeggen door gedurigen arbeid (corvées) tot op het tijdstip van den oogst, en om zelf de noodige voorschotten te doen, hetzij om dien oogst binnen te krijgen, hetzij voor de noodige bewerking der producten: voorschotten die men kon teruggeven door middel der producten zelve. Tegen deze voorschotten die zulke wisselvallige kansen aanboden (ik wil slechts als voorbeeld de theekultuur aanhalen, die tot op dezen dag nog jaarlijks aan het gouvernement aanzienlijke sommen kost), eischte het gouvernement dat men hem de opbrengst zijner gronden, tegen een vastgestelden en genoegzaam voordeelig gerekenden prijs, verkocht.

Hierin bestaat gedeeltelijk, voor de suiker en de thee, onder anderen, de oorsprong en de natuur van het monopolie waar men nu tegen opkomt.

Voor hem die min of meer belang heeft bij den tegenwoordigen staat van zaken, of voor hem die zich voor de minste beweging van vooruitgang bekommerd maakt, is de afschaffing der monopoliën hetzelfde als inbreuk maken op de organisatie der kolonie, die, wat het bebouwen van den grond betreft, berust op den verpligten arbeid die aan de Javanen is opgelegd.

Van den anderen kant moet men wel vertrouwen stellen in het aantal, het hooge standpunt en de wijsheid van hen die aandringen op de emancipatie der inlandsche werklieden. Hoe het zij, wij zullen hieromtrent niet oordeelen, maar ons slechts vergenoegen met de feiten aantetoonen.

(Vervolg en slot hierna.)

Kapt. Fremont, kandidaat-President der Vereenigde Staten van Noord-Amerika.

Omtrent den kandidaat-President Freemont van de republikeinsche partij in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, leest men het volgend berigt in de dagbladen:

Reeds in zijn vierde jaar werd Fremont een arme wees, zonder invloedrijke familie. Hij was vroeg aan zich zelf overgelaten en bragt den eersten tijd ernstig door, zoo veel dat een jong mensch mogelijk is. Het gelukte hem, op de zoogenaamde akademie te Charleston, eene soort van hoogeschool, zijne vorming te voltooijen en aldaar onderwijzer in de wiskunde te worden. In dit vak bragt hij het zoo ver, dat men spoedig van de zijde der regering van de Unie op hem opmerkzaam werd. Onder den president Jackson werden gelijk van tijd tot tijd plagt te geschieden, een aantal officiersplaatsen in het bondsleger vergeven, en de onderwijzer der wiskunde Fremont werd tot tweede luitenant in het topographisch korps benoemd. Dadelijk ontwierp hij het plan tot zijne groote ontdekkingsreizen in het Rotsgebergte, aan welke hij thans zijnen wereldvermaarden naam te danken heeft. Die rotswoestijn in het verre westen was toenmaals eene nog onbekende wereld, en staarde als een vreesselijke muur, die de Vereenigde Staten den weg naar den Stillen Oceaan versperde, ten hemel. Fremont was de man, die dezen rotsmuur spleet en het daarachter liggende grondgebied der wetenschap, voor den ondernemingsgeest van zijn volk en de beschaving opende. Hoe hij dit tot stand bragt, onder welke vreesselijke gevaren en bezwaren, in kampstrijd met wilde zwermen Indianen, met honger en koude, dit is te lezen in het gedenkwaardig geschrift: »*Narrative of the exploring expedition to de Rocky Mountains by captain Fremont. New-York* 1846." De beide in de jaren 1842 tot 1844 ondernomene ontdekkingsreizen waren, zoo niet de eenige, dan toch de voornaamste aanleiding tot de verovering van California. Fremont toonde onder anderen de mogelijkheid aan van eenen spoorweg van de hoofdstad des staats Missouri St. Louis, naar California, en wanneer dit plan ten uitvoer komt, dan zal men zijn voorafgaanden arbeid met groot voordeel ten grondslag kunnen leggen. Toen de oorlog met Mexico losbarstte, bevond Fremont zich juist in California, stelde zich met zijne kleine 60 à 90 man sterke schare ter beschikking van den generaal Kearny en werd door eenige stoutmoedige aanvallen de veroveraar van die landstreek. Toen California zich later als Uniestaat constitueerde, werd hij als senateur naar Washington gezonden, waar hij echter niet lang verbleef. Doch hij betoonde zich gedurende dezen korten tijd te zijn een man van ernst en vastberadenheid. Van daar heeft hij tot aan zijne nieuwe benoeming tot kandidaat voor het presidentschap geene uitstekende politieke rol meer gespeeld.

Wordt hij bij de aanstaande verkiezing tot president benoemd, zoo is hij de jongste man, die sedert de vestiging der Unie dezen hoogen post bekleedt, want hij is eerst 43 jaren oud, en tot nu toe heeft het Witte Huis van Washington bijna altijd bewoners met grijs haar gehad. Komt eenmaal in plaats van de oude doorkneede staatkundigen een jonge man, van het drijven der partijen meer verwijderd, aan het roer, zoo is dit misschien als een geluk te beschouwen. Ook Buchanan is een bejaard man, dien het volksvernuft met den eeretitel »*Old Buck*" bedacht heeft, terwijl Fremont als een vurig jonge veulen, »*Moustang Colt*," bestempeld wordt.

Gemengde Berigten.

Door het departement Groningen der Nederlandsche maatschappij tot bevordering van nijverheid, is in de dagbladen bekend gemaakt en aanbevolen, met uitnoodiging tot verdere bekendmaking, eene door den heer H. Jonxis omschrevene wijze van voeding en mesting van varkens, welke ten doel heeft om de stedelingen en meer bepaald de arbeidende klasse in de gelegenheid te stellen om zich goedkooper spek te verschaffen, door het mesten van zwijnen op eene min kostbare wijze dan gewoonlijk gevolgd wordt. De wijze van mesting bestaat in het aanwenden van gemalen graan, gerst, rogge of haver, met kokend water en zout in eene juiste verhouding. Het te mesten zwijn moet, ten minste in den regel, van acht maanden tot een jaar oud, en van een goed ras zijn, liefst gekruist Engelsch of volbloed. Het graan, tot meel gemalen, wordt met kokend water tot eene brei aangemengd, nadat bij 't Ned. pond twee lood zout gevoegd is. Hierna laat men de aldus gemaakte brei 24 uren staan, en verdunt haar daarna met koud water tot eene matige pap. Dit voeder kan drie dagen in voorraad toebereid worden. De eerste 15 dagen ontvangt het te mesten zwijn twee Ned. ponden meel daags, ongerekend het water en zout. Daarna vermeerdert men die hoeveelheid met vijf oncen, en herhaalt men deze vermeerdering, na gelijke tijdvakken, nog driemaal, zoodat de dagelijks te verstrekken hoeveelheid vier ned. p. bedraagt. Om van deze pap bij de toediening eene regelmatige verdeeling te houden, is het noodig, den inhoud van het vat te kennen, waarin men dezelve toebereidt; terwijl ook de nap, welke men tot scheppen bezigt, eene bepaalde maat moet zijn. Het gebeurt somtijds dat de varkens na vijf of zes weken eene buitengewone groeikracht ontwikkelen; in dat geval kan men met de vermeerdering van het voedsel sneller opklimmen, om ze binnen 10 weken tot de vereischte zwaarte te brengen. — Bij de voeding kan men ook zeer goed gebruik maken van den afval, dien ieder burgerhuishouden op evert, zoo als schillen van aardappelen, wortelen, koolbladeren enz. en, er zelfs, zonder gerstenmeel, biggen mede groot brengen van 6 weken tot 8 à 10 maanden, mits men, bij iedere 10 ned. ponden groenten drie lood keukenzout voegt. Echter wachte men zich voor het voederen met al zulke planten, welke als schadelijk voor de zwijnen te beschouwen en bekend zijn, alsmede van zulken afval uit de keukens, waarin peper of kruidnagel gemengd zijn. De voordeeligste wijze van mesting is door den heer Jonxis bevonden die te zijn, waarbij men de zwijnen niet zwaarder laat worden dan 250 halve ned. ponden. Een der, op de voorschrevene wijze door hem in 1854 gemeste zwijnen bereikte na 12 weken eene zwaarte van 284 halve ned. p., en verbruikte in het geheel 4 en een half mud gerst; twee andere bereikten van 15 Oct. tot 26 Januarij, een gewigt van 277 halve ned. p., en hadden 5 en een halve mud gerst verbruikt.

— Als een voorbeeld, hoe in de Vereenigde Staten van Noord Amerika de lynch-wet, die zoo dikwijls onschuldigen treft, wordt toegepast, deelt men het volgende mede:

Een inwoner uit het graafschap Margan (Missouri), James Ray genaamd, stond onder verdenking, eene bron, die water naar eene school voerde, vergiftigd te hebben; dertien à veertien kinderen waren de slagtoffers dezer misdaad geworden. Vele omstandigheden pleitten voor de schuld van dezen man, doch alle overtuigende bewijzen ontbraken. Men twijfelde nog eenigzins aan zijne veroordeeling; toen het hem gelukte de tijdelijke gevangenis, waarin hij opgesloten was, te ontvlugten. Zoodra de ouders der gestorven of zieke kinderen zulks vernamen, zetteden zij den vlugteling achterna, maakten zich in een naburig graafschap van hem meester en bragten hem in zegepraal terug, met het voornemen, zich zelven regt te verschaffen. Daarop werd eene jury zamengesteld doch geheel uit leden bestaande, die zich op hem wilde wreken, en Ray werd veroordeeld binnen een uur opgehangen te worden. Die termijn werd echter nog een half uur verlengd, opdat de veroordeelde in de gelegenheid zou zijn tot de menigte te spreken. Hij maakte van dit verlof slechts gebruik om in krachtige taal zijne onschuld te betuigen, bragt den overigen tijd met gebeden door, en beval zijne vrouw en kinderen aan zijne beulen aan. Hij stierf met moed en zonder de minste zwakheid te toonen.

— Van alle vijf republieken van Centraal-Amerika is Costa Rica de eenige, welke de koffij op groote schaal verbouwt, en deze vrucht naar Europa uitvoert. De laatste oogsten bedroegen jaarlijks ruim 100.000 centenaars.

— De ellende en de jammeren, die een groot deel der vlugtelingen uit vreemde landen in Engeland ondervindt, kent men op het vaste land niet, en ook in Nederland kent men ze niet; alleen dan wanneer de eene of andere misdaad volgt, komen ze aan het daglicht, of wanneer door een treurig

voorval daaraan een einde wordt gemaakt. Als zoodanig deelen de dagbladen thans het overlijden mede van een Hongaarsch uitgewekene te Hull, die aan den opstand van 1848 deel had genomen en zich te Hull gevestigd had. Daar trachtte hij een bestaan te vinden, door les te geven in de Hoogduitsche taal, doch kon daarmede ter naauwernood 3 shillings wekelijks verdienen, waarvan hij met zijne vrouw en kind moest leven. Lang had hij het ellendige leven geleid, dat van deze armoedige winst het gevolg moest zijn, want bedelen wilde hij niet, daartoe was hij te trotsch, en zelfs zijne medeburgers en kennissen waren met zijnen rampzaligen toestand onbekend, daar hij in zijn uiterlijk voorkomen dien niet verried; tot dat hij ten laatste als een slagtoffer viel aan den honger, waaraan hij zoo langen tijd wederstand had geboden. Had de man in zijn uiterlijk voorkomen, nog immer datgene behouden, waardoor zijne ellende aan zijne medeburgers onbekend was gebleven, des te armoediger zag het er in zijne woning uit; eene ellendige legerstede en drie stoelen was alles wat men er vond. Deze man, die letterlijk van honger is gestorven, was dr. Beck en naar men zegt, een zoon van den graaf Werdinski, op wiens landgoed hij ook geboren moet zijn.

Schepen in Lading.

NAAR AMSTERDAM.

Plata, kapt. Koch, adres bij H. C. Levy. Sluit *MORGEN*.

Anna Maria Wilhelmina, kapt. J. Jansen, adres bij J. H. Zaal.

Javaan, kapt. Eijlers, adres bij F. P. Bouguenon.

Louisa Christina, kapt. Ten Harmse, adres bij J. H. Zaal.

Susanna, kapt. Groenewoud, adres bij J. F. Favereij.

Amicitia, kapt. Wijgers, adres bij Gisius en Co.

Anna, kapt. B. Schil, adres bij M. D. Huidekoper.

Janna Adriana, kapt. Franken, adres bij H. Degenhard.

STAAT van de gevallen regens en der temperatuur van den 26n. October tot den 1n. November 1856.

		gevallen regen. in millim.	uitgedampt. in millim.	Temperatuur. maxim.	minim.
Zondag	26	19.2	3.2	30.5	22.3
Maandag	27	10.9	3.5	28.5	22,4
Dingsdag	28	0	4.0	30	24.3
Woensdag	29	0	4.6	32	24.6
Donderdag	30	0	2.9	30.2	24.1
Vrijdag	31	6,9	3.5	31	23,8
Zaturdag	1	12.6	2.8	29,9	24,6
Totaal		49.6	24.5		

ADVERTENTIEN.

Met toestemming van Z. E. den Heer Gouverneur,

zal de ondergeteekende de eer hebben in het Tooneel-Gebouw THALIA, (daartoe welwillend door Heeren Bestuurders afgestaan) ten behoeve der SURINAAMSCH PROTESTANTSCHE METTRAY te geven:

Een groot Ballet Pantomime

in *drie* bedrijven, getiteld

Harlekein Toovenaar

of

De Bedrogen Kuiper.

De prijzen der Plaatsen zijn als volgt: *Loge* ƒ 2. — *Balcon* ƒ 1.50. — *Parterre* 1. zonder *halve* prijs voor *Balcon* en *Parterre*.

Het doel in aanmerking nemende, houdt hij zich van eene algemeene deelneming verzekerd, zullende later door het aanbieden eener lijst de gelegenheid worden verschaft, om hiertoe bij te dragen.

(14199) S. H. BOAS.

[14076] Degenen die iets te vorderen hebben van— of verschuldigd zijn aan wijlen Mejufvrouw M. M. C. LEISNER, worden verzocht, daarvan opgave te doen bij den eersten ondergeteekende.

C. W. OEHLERS.
WASH. WILMANS.
Exc. Test.

[14201] De verkoop van het **HUIS en ERF**, aan de *Saramacca straat*, N. W. La. E No. 6, O. W. La. D No. 574; alsmede het **VOORLAND**, benevens de daarop staande **GEBOUWEN**, van de verlatene plantaadje *CLEVIA*, gelegen aan de rivier *Suriname*, beiden aankomende den boedel W. JACKSON, zal plaats hebben op **HEDEN MORGEN** om *negen* ure, door en ten huize van den Vendumeester A. SALOMONS, alwaar de bewijzen van eigendom en veilconditien ter *visie* liggen.

Paramaribo, den 4 November 1856.

Verkooping.

Op *DONDERDAG* den 6n. dezer.,

Continuatie der VENDU,

door den Vendumeester A. SALOMONS ten huize van den heer KOHN, aan de *Watermolen straat*.

Zijnde de Goederen van heden af tot op den verkoopdag te bezigtigen en tegen **CONTANT** (*CASSA!*) UIT DE HAND TE KOOP. [14198]

Te bekomen bij

H. SAWYER:

Extra WERK TAFELTJES van *Rozenhout*, élégante Etagères in soorten, *Thee dito*, *Kaart Tafeltjes*, WASCH DITO, RONDE TAFELS en TAFELTJES in soorten, HOEK TAFELTJES, groote Etens Tafels, groote en kleine WASCH TOBBEN, CARPETTEN.

Versche *ZALM* in blikjes,
UIJEN, *CRACKERS* in blikken, Augurkjes in groote en kleine fleschen.
KOMKOMMERS in fleschen,
***Olijven* in dito, Perzikken**
op Brandewijn, *EXTRACT* VANILLE, extra gemalen *Zwarte Peper* in fleschjes,
Surinaamsche RIJST
en veel meer andere GOEDEREN.

Paramaribo, den 1 *November* 1856.
[14192]

Eduard Kölle

biedt te KOOP aan:

GROF en IPSOM } **ZOUT**, los en in vaten.
Gelatine **CAPSULES** of Concentrated Castor Oil Redlingers **PILLEN.**
S. F. **BLOM**, water-, boter- en wijn **CRACKERS** in blik.
Witte O. I. **RIJST**, vet en Sperm. *KAARZEN.*
Bruine Amerik. en *groene* Holl. **ZEEP.**
ZALM, *LOBSTERS*, OESTERS in heele en halve blikjes.
OLIJVEN, Zuurgoed, Zoete **OLIE**,
Eng., Amer. en Inlandsche **MOSTERD.**
VRUCHTEN op Brandewijn.
CHAMPAGNE, *PORTWIJN*;
echte extrait d'**ABSINTHE** in flesschen.
COGNAC in damejeanes.
Bakkeljaauw, Haring, Makreel.
Eene partij extra goed en goedkoop Prime en Mess **VLEESCH** in heele vaten, halve tobben **MAKREEL** en **ZALM.**
BLINDERS, p. p. Planken, Pik en, Teer, **AXEN.**
Krijt, **KALKSTEENEN.** (14197)

ECHTE HAVANA

SIGAREN,

verkrijgbaar bij
(14190) N. BOX & Co.

Te bekomen:

***Nieuwe* Holl. *HARING*,**
oxhoofden dubb. princesse BIER, *délicieuse* ROOK-TABAK, bij

]14200] J. C. TELTING IGZ & Co.

Aangebragt per de schepen *Amicitia* en *Susanna* en te bekomen bij

J. G. FONSECA FZ.:

Beste onversneden ROODE WIJN, **LISTRAC MEDOC** in kisten van 48 flesschen. — SECRETARIS KOEK, fraai gegarneerd, *geschikt voor Cadeaux*, Succade en Deventer DITO, allen in blikken trommels, fijne *THEE-BANKET*, **ROGGEBROODEN** in blik, Frambozen koekjes, Likeur-amandelen en boonen, Melonides, Kersenpitten, Barbarissen, Chocolaadjes en Kozakken. (14220)

Wordt te HUUR gevraagd:

Eenige **TIMMERLIEDEN** om op Plantaadje te werken, a ƒ **1,20** per dag. (14191) SAM. B. SANCHES.

Gedrukt bij J. C. MULLER Az.